

בסיעתא דשמיא

בְּקִדּוּשָׁתָּ לַיהוָה

מת'קות הכרשה

פנינים ~ הלכות ~ סיפורים

"ימי הרחמים"

חידושים נפלאים על עבודת האדם בחודש אלול,

ראש השנה ויום הכיפורים.

מסנגורם של ישראל

רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א.

והאור החיים הקדוש

לעילוי נשמת רחל ע"ה

בת יבלחט"א חיים ואסתר שיחיו.

יום פטירתה כ"ב אלול

ת.נ.צ.ב.ה

זמן תשובה

"המלחמה"

מי הוא האויב האמיתי והגדול של האדם בעולם הזה?

שחטאה ל"ע. וזהו שאמר **וראית בשביה אשת יפת תואר** זוהי הנשמה שנתת בי טהורה היא, רק שמתנוולת עם מעשים רעים.

וחשקת בה חזרת בתשובה ורצית לחזור למעשיך הטובים. **והבאת אל תוך ביתך** הבאת אותה לתוך גופך שעל ידי שאדם עושה מעשים רעים הנפש מתרחקת מהגוף!!! **וגילחה את ראשה ועשתה את ציפורניה**, לשון תיקון כי השערות והציפורניים הם מקומות שנתפסת בהם הקליפה. **והסירה את שמלת שביה מעליה** היינו כל מה שקנתה הנשמה במקום הטמא.

וישבה בביתך ובכתה תעשה תשובה, ותתודה. **את אביה** שעזבה את הקב"ה. **ואמה** היא כנסת ישראל. **ירח ימים** חודש הוא זמן מספיק לעשות תשובה. ואולי הוא חודש אלול שהוא זמן התשובה.

ואחר כן תבוא אליה תהנה מהנשמה הטהורה, **והיתה לך לאשה**, אתה תקרא בעלה גם בעולם הזה וגם לאחר תחיית המתים.

ואם ח"ו אדם לא חוזר בתשובה מצווה עליו התורה **אם לא חפצת בה, ושילחת לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף**, אל תתן

"כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוהיך בידך ושביט שבי" וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת אותה לאשה והבאת אל תוך ביתך וגילחה את ראשה ועשתה את ציפורניה והסירה שמלת שביה מעליה וגו' והיה אם לא חפצת בה ושלחת לנפשה וגו'". (כ"א י' י"ד)

כבר דרשו רבותינו במלחמת היצר הכתוב מדבר.

האור החיים מפרש את הפסוקים על חיותו של האדם בדרך הרמז:

כי תצא למלחמה כל העולם כולו תלוי אם ישראל מקיימים את מצוות ה', שאם הולכים בדרך הישר מקיימים בזה את העולם. ממילא כשאדם בא לעולם ויורדת נשמתו מעולם הנשמות מקור הקדושה, היא יוצאת למלחמה, מלחמת היצר! **על אויבך** מלחמת היצר היא מלחמה עם אויב ממש. שכל הזמן גם לאחר שאדם כבש את מה שרצה חייב לשמור על זה כל הזמן, כי האויב כל הזמן מבקש להפילו.

ושביט שבי הוא שבה ממך את נשמתך ע"י שהחטיא אותך, ואתה יצאת עליו למלחמה והחזרת לך את נשמתך

לא תתעמר בה תחת אשר עיניתה
שהחטא הוא נקרא עינוי לנשמה.

אותה ביד היצר הרע ותמכור אותה
בכסף שזהו עולם התאוות.

הימים הכי נעימים בשנה

שלא יגמר לעולם

חודש אלול, אם אדם יבין באמת אלו ימים הם, 'הימים הנוראים', האדם לא ירצה שיגמרו לעולם, וכשהם יחלפו הוא יחכה בקוצר רוח לשנה הבאה.

'המכתב מאליהו' בספרו ממשיך את ימי 'ראש השנה ויום הכיפורים' בצורה נפלאה.

מלך אחד לאחר תקופה ארוכה שארמון המלוכה לא זכה לניקיון יסודי, האבק היה מבצבץ מכל מקום אפשרי. החליט לעשות כמה ימים של ניקיון יסודי, "נקיון שבו כל אחד מהמשרתים יהיה אחראי על מקומו וחדרו, לנקותו בצורה הכי יסודית שיוכל", כך התפרסמה לה ההודעה, "את כל האשפה יש להוציא לחצר הארמון", **על החתום בטבעת המלך.**

כל עובדי הממלכה שחשו הכרת הטוב ורצון שארמון המלוכה יהיה נקי כראוי לכבודו של מלכם האהוב, כולם התגייסו כתף אל כתף למען מצוות המלך לנקות את הארמון, ולהחזירו למצב חדש. העבדים ניקו, צחצחו את הארמון. כל שטיח, כל ארון, כל מיטה, כל שידה ודלפק זכה לניקיון יסודי. חלק מהרהיטים אף זכו לצביעה חוזרת, הכל כדי לקיים את מצוות מלכם האהוב.

והנה לאחר שבוע שלם של ניקיון, חצר הארמון התמלאה בשקיות אשפה הר גדול ניצב מפתח הארמון עד היציאה מהחצר, צחנה מחניקה קיבלה את כל העובר על יד הארמון. לאחר סיום המלאכה המלך בכבודו ובעצמו סייר בכל חדר ובכל פינה בארמון המלוכה, ובחיוך גדול ובנחת רוח יצא אל חצר בית המלוכה מביט בהר הזבל הגדול, ועל פניו ניכר שביעות רצון, ומפיו משתחררת אנחת רווחה.

אחד העבדים תמה לעצמו בקול 'מה המלך שמח, הרי כל החצר מלאה בזבל'.

הביט בו המלך ואמר "תבין, כל הזבל, האשפה, הצחנה הזו, הייתה בתוך הארמון שלי! עכשיו אפי' שהכל בחצר, עוד מעט נוציא הכל ונקה גם כאן, אולם כרגע אני רואה שכל העבדים הוציאו את כל הזבל **מחוץ לארמון**, על זה אני שמח ושבע רצון.

חודש אלול הוא חודש שבו אנו מוציאים את כל האשפה העוונות שהצטברו בתוכינו שנה שלימה, הוא חודש בו אנו מתקרבים אל ה', אנו מתחדשים בכל דבר ודבר בתוכנו, אוי ואבוי אם לא היה לנו את ראש השנה או את יום הכיפורים לכפרת עוונותינו! הקב"ה רואה את בניו חוזרים בתשובה.

אומנם אנו מתוודים על חטאים, מוציאים הכל לבחון, אבל אנו חוזרים מהם, אנו מקבלים על עצמנו להיות יותר טובים ולהפסיק לחטוא!!

אין יותר שמחה לקב"ה מאשר לראות את כל החטאים זרוקים מחוץ לאדם ואת האדם נקי מחטאים. כשהקב"ה רואה את זה הוא מיד אומר 'סלחתי כדברך'. **יש לנו אבא רחמן אבא שהוא רב חסד מלא רחמים ומנקה כל יהודי ויהודיה עד תום מחטאים.**

אלו ימי הרחמים והסליחות ימים שאסור לאבד בהם אפילו לא רגע אבל חלילה להיות בלחץ ובחרדה, או ח"ו בעצבות, באותם ימים. להיפך אנו צריכים להיות בשמחה אדירה על הזכות שיש לנו לנקות את עצמינו, לקבל קבלות טובות יותר לשנה החדשה, שתבוא לברכה עלינו ועל כל ישראל.

סגורם של ישראל

כשאדם מלמד זכות על עם ישראל למטה, בעת הדין מלמדים עליו זכות למעלה.

יום הדין, כל מלאכי מעלה רועדים, "מי יעמוד לפניו בדין", ה' יושב על כיסא דין ודן את כל יצורי עולם, מי יחיה ומי ימות מי בקיצו ומי שאינו בקיצו. והנה, בהלה גדולה אחזה את כל יושבי מרום, אוי ואבוי! עוונות ישראל מכריעים את הכף לחובה. האם ח"ו יצטרכו לדון את ישראל לעונש גדול? עם ישראל בכל תפוצותיו עומדים עטופים בטליתות בוכים וצועקים אולם דבר לא משתנה, הכף מוכרעת לחובה.

ולפתע... באחת נוסה כף הזכויות, כל עוונות ישראל נעלמו להם כלא היו, פרחו באוויר! אינם! המצוות והמעשים הטובים הכריעו את הכף לטובה ואין כלל עוונות. בת קול נשמעה בשמים "מי הוא זה שהעז לגנוב את עוונות ישראל?" נשמע עוד קול בשמים שקורה ואומר "לוי יצחק בן שרה סאשה הוא שגנב את העוונות!" ר' לוי יצחק סגורם של ישראל לימד על כל ישראל זכות וא"כ מיד כל עוונות ישראל נמחקו להם. כיון שבראיה שלו, אין עוונות. הם לא באמת גנבו הם לא באמת רצחו... באמת כל יהודי בפני עצמו זכאי, על אף שעשה את מה שעשה.

בית דין של מעלה מזמין מיד את רבי לוי יצחק לדין תורה על גניבת עוונות ישראל, אומרים לו בית הדין: "תשלם על הגניבה". אמר להם: "אין לי לשלם על הגניבה מי יכול לשלם על כל עוונות ישראל?!" אמרו לו: "אם אין לו ונמכר בגניבתו". יצאה בת קול בשמים: "מי רוצה לקנות את לוי יצחק לעבד?" יצאה עוד בת קול ואמרה, "הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, מי שאמר והיה עולם, קונה את רבי לוי יצחק לעבד עולם!!!

על אלו הדברים אומרים בתפילה (אשכנז) "לקונה עבדיו בדין", ובגלל שהקב"ה קונה עבדיו ביום דין לכן, "לרחם עמו ביום דין".

בזכות עבדו רבי לוי יצחק זיע"א, ובזכות כל מי שמלמד זכות על ישראל, הקב"ה מרחם על עמו ישראל בדין.

כל אחד ואחד מישראל, הוא חלק אלו-ה ממעל, אנו יחידה אחת ולכן צריך לזכור תמיד את הכלל הגדול והחזק! חובה על כל אחד מאיתנו ללמד זכות על עם ישראל, וכשאחד מלמד זכות על חברו, בשמים מלמדים עליו זכות בעת הדין.

ובאמת ידוע שדוקא בימים של ראש השנה מזמנים לאדם נסיונות, לראות אם הוא דן את חברו לכף חובה, או שמלמד עליו זכות, ולפי זה דנים אותו.

ולדוגמא אדם הרואה את חברו 'מקל ראש'. אם הוא דן אותו, 'איך הלה מעיז להקל ראש בראש השנה', מיד אומרים בשמים 'אם כך אתה מקפיד על הקלת ראש, בא נפתח את ספר הזיכרונות ונראה את אתה לא הקלת ראש', הרי אתה מקפיד על זה כל כך...

אומנם אם הוא מתאמץ ומלמד זכות על אותו יהודי, או אז מלמדים עליו בשמים זכות לפנים משורת הדין. ניקח את הדברים אל ליבנו, ונזכה ללמד זכות על כל יהודי באשר הוא יהיה, להיכתב ולהחתם לחיים טובים אמן.

אלול

"אני לדודי ודודי לי"

אנשי הכפר התכוננו ברגש למעמד, מלבד אותו כפרי. ניגש אליו ידידו ואמר לו, "הנה יש לך הזדמנות נפלאה, בקש מהמלך, ותענה".

אמר לו אותו אחד "אין טעם לטרוח! אם המלך לא קיבל את המכתבים ששלחתי עד עכשיו, ודאי הוא לא יענה לי עכשיו". אמר לו: "המכתבים ששלחת הם דבר אחד, הם במצב רגיל, אולם עכשיו **אנו לא נמצאים במצב רגיל**, אנו בעת רצון, שהמלך מגיע לבקר בכפרינו, לך תבקש ממנו ודאי הוא יענה".

חז"ל אומרים בחודש אלול המלך נמצא כאן, "המלך בשדה" ואם המלך נמצא כאן כשתקרא ותבקש ותתחנן ודאי ה' יענה לך מיד, הקב"ה יתן לך, כי "אני לדודי ודודי לי".

המשנה באבות אומרת וכך אומרים לנו רבותינו בכל דור ודור **"אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, אלא תהיו כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פרס"**. **נשאלת השאלה** מדוע אנו אומרים ר"ת אלול "אני לדודי ודודי לי", ועוד שעניין זה אינו רק ר"ת אלא **עבודת כל חודש אלול. "כשאני יהיה לדודי, דודי יהיה לי"** לכאורה דבר זה נקרא לעבוד את ה' ע"מ לקבל פרס.

נבאר זאת על דרך משל לכפרי, שרצה לשאול משאלה מהמלך, שלח לו גיליון כתוב עם כל הפרטים והבקשה בצורה מסודרת, אולם הלה לא קיבל כל תשובה... **לאחר מספר ימים** שלח שוב מכתב, ועוד מכתב, ולא נענה. יום אחד התפרסם שהמלך עומד לבקר בכפרו של הכפרי,

מחכה לך!!

הוא חטא, הוא קלקל! האם אמת תחכה לו בתחנה?

נכנסתי לרכבת והתיישבתי על אחד המושבים, שקשוק גלגלים, צפירה, הרכבת החלה לנוסע. בתחילה לא שמתי לב ליושבים לצידי, הייתי עסוק בהרהורי, אבל לאחר זמן מה צד את תשומת ליבי הבחור שישב לצידי. לא, לא היה לו מראה מוזר או שונה, אך משהו בהתנהגות שלו גרמה לי להתבונן בו: בכל פעם בה **הרכבת עצרה, הוא התבונן החוצה בציפיה, כאילו נצמד לחלון.** הוא לא היה רגוע ולא שקע בשינה או בקריאת ספר כשאר הנוסעים, הוא היה דרוך, כל תזוזה גרמה לו להביט שוב ושוב בחלון, כאילו חיכה למשהו... הסתכלתי בו ומבט של תמיהה על פני, כנראה שלאחר זמן מה הבחין במבטי הבוחנים ופנה אלי: "אתה בטח לא מבין מדוע אני מתבונן בחלון". שאל קבע. הנהנתי בראשי, הרגשתי קצת לא נוח מכך שנתפסתי במבטי, אך ציפיתי לתשובה שלו.

"ובכן, **אספר לך מה עבר עלי עד עתה ואולי כך תבין**", אמר ועיניו הפכו להיות מהורהרות משהו, "הנסיעה הזו, היא נסיעתי הראשונה לאחר שלוש שנים בהן לא נסעתי ואף לא יצאתי לרחובות של עיר. הייתי אסיר שלוש שנים בבית הסוהר. מדוע אתה שואל? ובכן, אני מגיע ממשפחה ענייה ובאחד הימים בהם הייתי זקוק לסכום של כסף בדחפויות, הלכתי וגנבתי סכום כסף קטן על מנת שאוכל להשתמש בו. אני יודע שעשיתי מעשה שלא ראוי לעשות, ואני מצטער על כך, אולם כאב לי ביותר כאבה של אימי. השמועה התפשטה חיש מהר על דבר המעשה שעשיתי, אנשים באו וטרחו להודיע לאימי עד כמה בנה הוא גנב, ביישו אותה, גרמו לה צער נורא. לא ידעתי שהמעשה שעשיתי יגרום עד כדי כך צער ובושה לאימי, בכל מקום אשר פנתה הזכירו לה את דבר הגניבה, וגם במשפט, לא חשבתי שיחמירו איתי עד כדי כך והנה הם גזרו עלי שלוש שנים מאסר ואימי לא ידעה מה לעשות מרוב כאב ובושה. עכשיו, לאחר שהשתחררתי מבית הסוהר, רציתי כל כך לחזור הביתה, לראות את אמא, להתחרט, לבקש סליחה, אבל... לא ידעתי אם היא תסכים לקבל אותי לאחר כל מה שגרמתי לה, אז החלטתי לכתוב לה מכתב".

"**אמא יקרה**" היה כתוב במכתב, כתבתי לה שאני בנה, רוצה לחזור לראותה, ואני מצטער על הכל, אך אינני יודע אם היא עוד תחפוץ בכך שאשוב הביתה "**לכן אמא**" כך כתבתי, "**יש לי בקשה יחידה - אם את רוצה שאבוא ואשוב הביתה, אני מבקש ממך שתתלי בתחנה צעיק צהוב כדי שאדע שאני יכול לרדת בתחנה, כדי שאדע שאני יכול לחזור, אבל....**" פנה אלי הבחור בעיניים דומעות, "**אם לא יהיה בתחנה צעיק צהוב, אני אדע שעלי להמשיך הלאה ברכבת, ליסוע ליעד בלתי ידוע, ולא לחזור עוד לעולם....**"

"עכשיו אתה מבין?" אמר לי "אני מסתכל בכל תחנה, בכל מקום, לראות אם יש צעיף צהוב תלוי, אני מתבונן אולי אמא תלתה את הצעיף בתחנה אחרת ואולי אני צריך לרדת מוקדם יותר."

"והיכן באמת התחנה הקרובה לביתך?" שאלתי אותו. "בעוד מספר תחנות" ענה הבחור "ואם שם לא יהיה צעיף צהוב, אמשוך הלאה ליסוע..." ענה בקול צרוד. עכשיו, לא רק הוא הביט בחלון, שנינו, נצמדנו לשמשת הזכוכית, מביטים בכל תחנה, מחפשים סימן לצעיף, לצעיף הצהוב.

"בעוד שתי תחנות- זו התחנה שליד הבית שלי" הוא לחש לי, ושנינו הבטנו בעיניים מצועפות דרך החלון.

הרכבת עצרה בעוד תחנה, נותרה עוד תחנה אחת. אחזנו בחלון כמבקשים לצאת דרכו, עתה, היינו שנינו מתוחים, מצפים, מחכים, מי יודע.... הרכבת עצרה בתחנה לה חיינו כל הדרך. לא, לא היה שם צעיף צהוב. לא היה שם צעיף צהוב, היו שם עשרות צעיפים צהובים! כל התחנה הייתה מלאה בצעיפים מתנופפים ברוח. קוראים לבן לשוב הביתה. ואמא, אמא עמדה שם מחכה, מצפה לבנה אהובה, ועל צווארה... צעיף צהוב.

אחים ואחיות יקרים! שנה שלימה בה נתרחקנו, עשינו מעשים אשר לא יעשו, חטאנו, גרמנו צער, התרחקנו מאבינו... ועכשיו- - - אנחנו יוצאים מבית הסוהר... יש לנו אפשרות לשוב הביתה, יש לנו ימים יפים כל כך ש-"המלך בשדה"...

ואנחנו תמהים בפחד, ביראה והרבה געגועים... האם אבא ירצה אותנו חזרה? אחרי כל הריחוק הזה?

אחרי כל הכאב שגרמנו לו? ואנחנו מנסים לפתוח פתח כפתחו של מחט, והוא מצידו פותח לנו פתח כפתחו של אולם.

ומחכה לנו עם כל כך הרבה צעיפים צהובים, "שובו אלי ואשובה אליכם"... רק שנעמוד בחלון הרכבת... ונצפה לו, ונתגעגע... ונערוג לקירבה הזו חזרה ונחפש... נחפש את הצעיף הצהוב... לא רק שנמצא אותו... נמצא הרבה.... "אהבתי אתכם אמר ה..."

ראש השנה

אבאל'ה!!!

יום הדין!

אם נעמוד בכניסה ל'בית משפט' נראה איך כל הנכנס, ארשת פניו רצינית, רובם ממש לחוצים, אם נביט בהם כשהם יושבים ומחכים לשופט שיכנס אולי גם נראה אותם מכינים את טענותיהם שעתידים הם לומר להגנתם או להגנת 'מרשם', בכדי שהדברים יצאו מהם בצורה קולחת, הסנגוריה, הקטגוריה.

כל מהלך המשפט יהיה קשור ישירות או בעקיפין אל התביעה או אל הנתבע.

ביום הדין הגדול והנורא, עליו נאמר "אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה", יום שבורא עולם יושב על כיסא דין, וכל יצוריו עוברים לפניו כבני מרון, נראה שעבודת היום, אינה הגנה מפני התביעה, או חזרה בתשובה.

לחזור בתשובה היה את כל חודש אלול ויהיה גם את עשרת ימי תשובה ואת יום הכיפורים אבל ביום הדין עצמו בשעת המשפט אין כלום בעולם אלא המלכת ה' בלבד!

נשאלת השאלה מדוע איננו מבקשים קודם סליחה על כל עוונותינו בשעת הדין ולאחמ"כ נמליך את ה'.

התשובה לכך היא כמו שאומרים בתפילה על מלאכי מרום ועל כל יצורי עליון "כי לא יזכו לפניך בדין!!" אם הם לא יזכו מי יוכל לעמוד ולומר שהוא עצמו יזכה?!

מי יוכל לבוא לבקש סליחה על כל מה שהוא עשה לא כשורה, האם זה מתקבל על הדעת?!

כשילד מרד באביו בישו בכל דרך אפשרית, המרה את דבריו הפיץ את דיבתו רעה, האם יש לילד פנים לבוא להסביר את עצמו לפני אביו? האם יש לילד פנים אפי' לבוא לבקש סליחה מאביו? לא ולא!!!

אם הוא רוצה לבוא ולהתחיל דף חדש עם אביו יש לו דרך אחת, אם הוא יעמוד לפני אביו וכשאביו יסתכל עליו בעיניים ויבוא לשאול אותו למה?

הבן ירוץ אל אביו ויצעק לו **אבא!!! ויחבק אותו**. אולי אז אביו יאות לקבלו.

"כי לא יזכו לפניך בדין"

לכן עבודתנו היא לא לבקש סליחה בראש השנה אלא לבוא ולצעוק **אבא!!!**

לבוא ולצעוק בלי הפסקה המלך!!!

בלי להזכיר עוונות בלי להזכיר דברים רעים על עצמינו בלי לאכול מאכלים או ללבוש בגדים שיכולים להזכיר עוונות. אלא לבוא ולומר:

אבא!! אתה המלך!!!

אח"כ בעשרת ימי תשובה, וביום הכיפורים, יהיה זמן לבקש סליחה להתוודות על חטאים אבל זה לא הדבר שצריך לעשות בזמן המשפט.

"ספרי חיים ומתים לפניך נפוצחים"

מדוע צריכים שתי ספרים האם לא מספיק רק ספר אחד?

שאינו מובן מאליו ולא משנה באיזה גיל הם נמצאים.

אין טבע בעולם.

אם ה' לא ישמור איש שווא שקד שומר נגלה השנה במלוא עוצמתו, התפקיד של כל יהודי הוא לפתוח את העיניים ולראות שהקב"ה רוצה מכל אחד ואחד משהו. מאחד רוצה להתחזק בשמירת שבת, ומהשני ה' רוצה דבר אחר.

וכמו שאנו אומרים בתפילת ונתנה תוקף, "מעשה כל איש לפניך בא". מה נמצא בעומק הדברים. כל אדם בפני עצמו יש לו שליחות משלו, לכל אחד נסיון משלו. ולב יודע מרת נפשו במה הוא צריך להתחזק, ובמה הוא צריך להתעורר.

השאלה נשאלת מדוע צריכים ב' ספרים, ספרי 'חיים ומתים', לכאורה די שיפתחו בשמים את הספר שכולם רשומים בו, וכל מי שנגזר עליו ל"ע למות שימחקו אותו מהספר מדוע צריכים ב' ספרים?

אלא אדם צריך לדעת כי אין חזקת חיים לאף אדם בעולם! כל שנה כל הברואים נבראים מחדש, השנה הבאה היא לא המשך משנה שעברה אלא ה' יושב על כיסא דין ודן כל בריה ובריה **מי יחיה ומי ימות**, כמו שמיתה ל"ע היא גזירה חדשה כך 'חיים' היא גזירה חדשה ואדם צריך לחזור בתשובה כדבעי כדי לזכות בחיים.

לאחר שנה עם כה הרבה גזירות קשות ונוראיות, כל אדם צריך לעורר עצמו להבין, שאין שום חזקת חיים כאן בעולם, אינספור אנשים הבינו ש'חיים' זה דבר

דינא קשיא ודינא רפיא

דינא קשיא או דינא רפיא?

כמטהר כסף או לי וכו', כיון שאין אחד שיכול לעמוד בזכות עצמו בדין.

היום השני נקרא 'דינא רפיא', בו לא דנים את האדם רק לפי המצוות והעבירות שלו אלא, יכול להיות שפלוגי על פי דין לא מגיע לו חיים כי עוונותיו רבו, אך אלמוני צריך אותו כי הוא יעשה עמו חסד. דנים את העולם לפי מה שאחד צריך את השני וזה נקרא דינא רפיה כי הוא יותר קל.

בראש השנה יש ב' ימים היום הראשון הוא "דינא קשיא" הדין הקשה, היום השני הוא "דינא רפיא".

בהסבר הדבר אומרים חז"ל מהו 'דינא קשיא' ומהו 'דינא רפיא', ביום הראשון דנים את האדם לפי מעשיו, מה שמגיע לו לפי כמות המצוות והעבירות שעשה. האם מגיע לו שנה נוספת האם הוא מנצל את כוחותיו לטובה או ח"ו לא. זהו דין קשה כי מי יכול לעמוד בדין על עצמו, וכמו שאומרים 'אם אתה בא לטהר אותי

אחים ולא שנאת אחים ח"ו, אז יבנה בית המקדש, וכל דור שלא נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו. **ואם הוא נחרב בימיו כנראה שהסיבה שהוא נחרב עדיין קיימת,** ולא צריך להיות נביא או חכם כדי לראות אם יש 'אהבת ישראל' בעולם. ובדבר זה צריך חיזוק.

לכן כל אדם צריך להתעורר דוקא בדבר שהרבים צריכים לו, לא להיות מרוכז בעצמו אלא בצרכיו של השני, למה שהשני זקוק.

וזוהו יסוד תיקון בית המקדש השני שנחרב על שנאת חנם כי כשיהיה אהבת

"אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם"

איך אפשר להיות סמוך ובטוח שנצא זכאים בדין?

שלעומת גודלו וגבורתו אין המעשים האלו כלום.

"ופוקד כל יצורי קדם" פקידה פירושה 'חסרון', דהיינו הקב"ה מחסר מעולם האצילות, כביכול מחסר מעצמו כדי להתענג ולהשתעשע עם כל מעשיהם הטובים של עם ישראל. **הגדולה של האדם נמדדת לפעמים דוקא בכמה אדם יכול לחסר מעצמו בדברים כדי לתת לשני.**

זוהי רחמנותו של ה' יתברך, זוהי תקוותו של עם ישראל **ביום הדין**, כי מי יכול לעמוד לפני יודע נסתרות לדין ולהיות סמוך ובטוח שיצא זכאי בדין.

רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א מסביר בביאור הפסוק:

משל לילד קטן שהחל לומר איזה 'משפט', אביו חוזר ומשתעשע עם המשפט הזה ושמה בו, וחוזר עליו עם בנו אפי' שאביו אדם חכם וגדול, ומשפט זה אינו אלא משפט ללא שום חוכמה. **נמצא שהאבא מוריד מעצמו ומחסר משכלו בשביל בנו,** אפי' שאינו ברמה של המשפט שאמר, אבל הוא יורד ברמה ומשתעשע עם בנו **בשביל בנו.**

אנו אומרים בראש השנה "אתה זוכר מעשה עולם" ריבונו של עולם הגדול הגיבור והנורא, זוכר לנו את כל המעשים הטובים הכי קטנים שאנו עושים ומשתעשע בהם ואוהב אותם אפילו

כל העולמות כולם תלויים רק בך!!

ממה יש למלאכים לפחד? כי לא יזכו לפניך בדין, למה?

שכר ועונש, אין להם יצר הרע וכמו שאמר משה רבינו ע"ה אל המלאכים, בשעה שהקב"ה אמר לו, "אחוז בכסא כבודי והחזר להם דבר", מיד התחזק

כתב בספר אור המאיר (ר"ה) כל המלאכים וכל חיות הקודש השרפים והמלאכים, כולם חרדים מיום המשפט. ואולי תעלה השאלה התמימה ממה יש למלאכים לפחד, הרי לא שייך אצלם

ישראל, הקדוש ברוך הוא יושב על כיסא דין וצופה ומביט על כל הנגלות והנסתרות של בני אדם אם לברוא את אותם מחדש. לכן "ומלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזו" ויאמרו הנה יום הדין לפקוד על צבא מרום בדין, בדין של ישראל תלויים ועומדים כל צבא מרום.

אומר הרב הקדוש אם אדם עובד את ה' בכל מאודו אין לו ממה לחשוש כי ה' הרחמן דן את בניו ברחמים לחיים טובים. ואם אדם ח' חטא בחטא מסוים נדרש ממנו לחזור ולתקן את אותו חטא ע"י התשובה.

ואמר להם "כלום אב ואם יש לכם?"
"כלום לא תחמוד שיך בכם?"

הרי הם מאש אין להם גוף ולא צורת הגוף ממה הם מפחדים בעת הדין?

אלא הוא אומר, המלאכים, הגלגלים, השרפים, הכל תלוי ועומד על התעוררות ישראל ביום הדין. כל החיות שלהם תלויה על חוט השערה, ובפרט בראש השנה שהכל חוזר למציאות הראשון ובאים לדון כל אחד ואחד אם יזכה לשנה הבאה אם הוא ראוי אם מגיע לו, בזה החיות שלהם תלויה.

כי כולם ברואים בשביל נשמות ישראל. כל המלאכים ברואים בשביל נשמות

ללמד זכות על עם ישראל

סגנון של ישראל, לדעת איך ללמד זכות...

בפרוס יום הכיפורים על העולם לפני תפילת כל נדרי ענה רבינו כבן המתחטא לפני אביו, ולימד רבינו זכות על ישראל, אדון כל העולמים אתה ציוויתנו בתורתך הקדושה לאכול ולשתות ביום הט' ולא עוד אלא שכל האוכל ושותה בט' כאילו התענה ביום הט' והעשירי.

אילו ניתן יום כזה לאומות העולם כמה שיכורים היו מתגוללים ברחובות, מוכים וחבולים, לא כן עמך ישראל לאחר שאכלו ושתו כדת היום עומדים הם בבית הכנסת קדושים וטהורים מוכנים ומזומנים לקבל עליהם את עינויי יום הקדוש לשוב אליך באמת ובלב שלם ראויים איפה בניך שתמחול ותסלח לכל עוונותיהם ותכתבם ותחתמם לחיים טובים ולשלום ותשלח גאולה וישועה.

רבינו הקדוש רבי לוי יצחק זע"א התאמן ביותר להמליך טוב ולחפש בזכויותיהם של ישראל בימים הנוראים, עת יושב מלך מלכי המלכים על כיסא דין ומשפט וגזור על העולם כולו מי לחיים ומי למוות, כפרקליט המהפך בזכותו של הנידון נכנס רבינו לעובי הקורה ולא הניח פינה וזווית שלא נתחבט בה בכדי שיצאו ישראל זכאים בדינם, וייחתמו לחיים טובים ולשלום.

בשעה שאמר רבינו את התיבות בתפילת יום הכיפורים 'אנו מלאי עוון ואתה מלא רחמים.'

אמר לפני ריבונו של עולם כמה גדולים אנו אפילו מלאים עוונות אנחנו?! אבל 'ואתה' בורא כל עולמים אתה - אין סוף ברוך הוא, מלא רחמים - הרחמים שלך גם כן אין להם סוף.

להפוך את מידת הדין לרחמים "רחום" - "רב חסד"

מה ההבדל בין איש 'רחמן' ל'בעל חסד'?

מגיע להם ובין אם לא מגיע להם, הוא קל 'רחום' ומידת 'רחום' היא מידה שמכריחה נתינת רחמים כלפי ישראל.

אנו מתחננים ומזכירים את מידת הרחמים שתתגלגל עלינו משמים, ומבקשים שה' ידון אותנו ויתן לנו את כל השנה הקרובה במידת הרחמים, ולא מספיק מה שאנו אומרים רב חסד אלא אנו צריכים להזכיר את מידת הרחמים שהיא מכריחה נתינת שפע מהבורא לברואיו. כמו שמבואר בכתבי האר"י ז"ל (שער הכוונות דרושי ויעבור דרוש ג') הדבר שהכי מקשר בין אדם לחברו הוא הדיבור, ההבל שבפה מקשר, 'רחום' נחשב למקשר בין ישראל לאביהם שבשמים בבחינת הדיבור כמו שדיבור מקשר בין אנשים כך הרחמנות של ה' מקשרת בין ישראל לאביהם.

רבינו הקדוש רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א אומר כשאדם עוסק הרבה בעשיית חסד הוא נקרא בפי כל בעל חסד.

אולם אדם שהוא נקרא בעל חסד, אינו מוכרח שהוא יעשה חסד אם הוא יראה אדם שצריך לחסד, כי האומנם שהוא בעל חסד אבל דבר זה אינו מכריח אותו לעשות חסד עם כל אחד שצריך.

מה שאין כן אצל אדם שהוא רחמן.

אחד שהוא רחמן, תמיד הוא יתן, כי אינו יכול לראות את חברו סובל, אינו יכול לראות את חברו 'חסר' כי הוא רחמן, זוהי מידתו. זהו משל למלך מלכי המלכים ה' הגדול הגיבור והנורא שהכל שלו והכל מידו, אנו אומרים ב"ג מידות של רחמים שהקב"ה 'רב חסד'. אבל אינו רק רב חסד שעושה הרבה חסדים עם ברואיו בין אם

"זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבינו בספר החיים למען"

אלוהים חיים"

למה צריך גם לזכור וגם לכתוב?

מסביר רבינו בעל הקדושת לוי זיע"א מדוע צריכים לבקש על 'זכירה' ו'כתיבה' ומדוע דוקא בזה הזכרנו את מידת הדין של בורא עולם שמוזכרת בשם "אלוהים" ולא את מידת הרחמים.

ודבר זה יבואר על דרך משל לאדם האוהב את חברו וכל רצונו לתת לחברו מתנה ואין לו שום מונע לתת לו את המתנה באדם כזה מספיק 'שיאמר' לחברו שהוא יתן לו את המתנה והרי היא כמסורה לו כי אין שום מונע לנתינה.

משא"כ אם יש לו כל מיני מניעות לתת לו את המתנה, שם האדם צריך לכתוב את הסיכום שהבטיח לתת את המתנה.

אנו מבקשים מה' 'זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים' בשביל מידה זו של ה', של מלך חפץ בחיים ורוצה שאנו נחיה חיים טובים, מספיקה זכירה לבד.

אומנם למידת 'אלוהים' שהיא מידת הדין אנו מבקשים '**כותבינו בספר החיים**' שה' יכתוב אותנו בספר החיים, שאז **יסתלקו** כל המשטינים מאליהם, כאשר תחזינה עיניהם שאנו **כתובים בספר החיים** הם יפסיקו לקטרג ולהשטין.

ולזה אנו אומרים 'למענך אלוהים חיים' בגלל מידת הדין המתוחה עלינו אנו מבקשים שתכתוב אותנו בספר החיים.

'תקיעת שופר'

"בהצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך"

מי מכיר את הדרך לארמון?

הקטן, וכן אף אחד לא הכיר את המלך שעומד ומבקש את נפשו.

עד שהגיע אדם זקן וחכם אחד ורואה מולו את המלך בכבודו ובעצמו, נדהם הזקן עד עמקי נשמתו, המלך בכבודו ובעצמו עומד בכיכר הכפר ומדבר עם העוברים והשבים, נגש האיש אל המלך כרעד וחלחלה אווזים אותו, אמר לו המלך האם אתה יודע איך מגיעים לעיר הגדולה נתקעתי כאן ואיני יודע איך לחזור.

לקח האיש את המלך על עגלתו הביא אותו לעיר הגדולה, הכניסו אל שערי הארמון לקח את המלך והושיב אותו על כיסא מלכותו, המלך לא ידע נפשו מגודל הכרת הטוב לאותו האיש. ציוה המלך להחליף את בגדיו של הכפרי לבגדי מלכות, ולתת לו את כל אשר יעלה על רוחו, ועוד גידל ורומם את האיש מכל השרים ומכל היועצים, וכאות הכרת הטוב על החסד הגדול אשר עשה, מינה את הכפרי ליועצו האיש.

בעל הקדושת לוי זי"ע"א ממשיך במעשה נפלא את פירוש הפסוק. מעשה במלך על מדינה גדולה, מלך חזק ובלתי מעורער, שהנאתו הייתה לצאת ולצוד ציד ביערות ממלכתו.

פעם אחת יצא המלך כדרכו, מלווה בעבדיו לצוד ציד, בדרכו נקלע המלך לדרך צדדית ואיבד את שיירת העבדים שליוותה אותו, כולם פנו להם בדרך אחרת, והוא המסכן נקלע לדרך לא דרך.

חיפש המלך את דרכו בין העצים הגבוהים, ובין הגבעות, לאן ילך ולאן יפנה?

עד שמצא כפר נידח קטן שאכלו ממה שגידלו וחיו בניתוק מוחלט למה שקורה מחוץ לכפר וק"ו ממה שקורה בעיר הגדולה.

שאל המלך את העוברים והשבים איך מגיעים לעיר הגדולה אך אף לא אחד ידע להחזיר לו תשובה איך יוצאים מהכפר

ביום הדין אשר מי יודע מה נגזר ומה נחתם עליו למעלה אנו מזכירים את מתן תורה שהקב"ה חיזר על כל אומה ואומה אם רוצים לקבל את התורה וכולם שאלו מה יש

בה וסרבו, עד שבאו בני ישראל וקבלו את התורה בשמחה ואמרו נעשה ונשמע, והמליכו את ה' עליהם, ובראש השנה אנו יראים מהדין אשר ה' בא במשפט על כל נעלם ולכל איש ואיש נקצב משפטו על פי מעשיו.

לכן אנו תוקעים בשופר כמו שהיה במתן תורה כמו שכתוב "וקול השופר הולך וחזק מאוד" ומתלבשים כלבוש שהיה במתן תורה, וכל זה כדי שיזכור לנו בורא עולם את הזכות הזו שהקדמנו נעשה ונשמע ויצילנו בדין ויכתבנו לאלתר לחיים טובים וארוכים אמן כן יהי רצון.

בעבור הימים חטא אותו האיש למלך, העמיד אותו המלך לדין, ופסקו השופטים על חטא כזה חמור, דין מיתה בתליה, בלי עוררין באו עבדי המלך לבצע את גזר הדין המוצדק לעברייני הממלכה.

כשעמוד התליה כבר היה מוכן והתליין נכון לבצע את מלאכתו, ביקש יועץ המלך בקשה אחרונה מהמלך.

'אנא תתן שיתלו אותי עם הבגדים שנמצאים בגנזי המלוכה הבגדים ההם שלבשתי לפני שנהייתי יועץ המלך'. המלך ציוה למלאות את מבוקשו, וכשהלה לבש את הבגדים, נזכר המלך בהרגשה איך שעמד בכיכר העיר ולא ידע את נפשו ובא האיש ההוא ולקח והציל ושם אותו על כיסא ממלכתו.

ציוה המלך לשחרר את היועץ מכל חבלי התליה ולשלוח אותו חופשי.

"עלה אלוהים בתרועה ה' בקול שופר"

כשאדם תוקע בשופר הוא נופח את נשימתו בפנים מה דבר זה מסמל

ע"ז אמר פעם רבי משה שפירא זצ"ל בשעת תקיעת שופר ה' עובר מכיסא דין ויושב על כיסא רחמים, מה יש דוקא 'בשופר' שמעורר את מידת הרחמים.

ואם תאמר "זכר לעקידת יצחק". הרי השופר מסמל שלא היה בסוף את עקידת יצחק, אולי נניף חרב ונאמר 'זכור לנו עקידתו של יצחק', שהרי עם חרב אברהם אבינו רצה להקריב את יצחק וה' מנע אותו.

אומר רבי משה, הדבר הכי חשוב בעולם לאנשים, זה החיים עצמם, בשביל החיים כל אדם יתן את כל מה שיש לו.

ידוע כי שם אלוהים מורה על מידת הדין שהקב"ה נמצא במידת הדין.

אנו אומרים בעת תקיעת שופר את הפסוק בתהילים 'עלה אלוהים בתרועה' ואנו מתכוונים שעל ידי התרועה והתקיעה, על ידי הקולות היוצאים מהשופר שה' ציוונו לתקוע כדי להזכיר את עקידתו של יצחק, ולשבר את לב ישראל, קולות אלו כביכול מעבירים את ה' ממידת דין לרחמים.

וזה מה שכתוב 'עלה אלוהים בתרועה' השם 'אלוהים' עולה ממידת הדין ע"י התרועה ונהיה "ה' בקול שופר" ע"י תקיעה שופר מתהפכת מידת הדין לרחמים.

לסמל שגם אם יאמרו לנו למות על קידוש ה' אנחנו מוכנים!

זה הדבר שגורם למידת הרחמים לפעול מול מידת הדין, המסירות נפש.

אנו אומרים לה' בתקיעת שופר, אנו נותנים את הדבר הכי חשוב לנו, ואנחנו נופחים מנשימתנו בשופר,

"כל העמים תקעו כף הריעו לאלוהים בקול רינה"

לצעוק בקול דממה דקה

יפרט כמו שהיה מפרט אם היה שולח מכתב אלא יאמר את בקשתו ברמז והמלך כבר מבין מה הוא רוצה ברוחב דעתו של 'מלך'.

כשאנו עומדים בעת הדין לפני המלך בראש השנה, אנו עומדים ממש לפני המלך! אנו צועקים בקול בלי דיבור! כדי שלא ניכשל באיזשהו דבר, כדי שלא יהיו משטינים ומקטרגים על בקשותינו.

אנו מבקשים על ידי 'קול שופר' על ידי קול בלי דיבור וה' הגדול שיודע נסתרות בוחן ליבות וכליות ימלא כבר את משאלות ליבנו.

לזה אנו אומרים 'כל העמים תקעו כף הריעו בקול רינה' כדי שלא יהיה פתחון פה למקטרגים, אנו צועקים בקול בלי דיבור והקדוש ברוך הוא ימלא משאלותינו ואמן.

רבינו הקדוש רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א אומר הצעקה של עם ישראל בראש השנה איננה רק דרך תפילה, אלא גם ע"י קול השופר.

משל למה הדבר דומה, אדם פשוט הנצרך לבקש בקשה ממלך בשר ודם, אינו יכול

לגשת עד המלך, אותו האיש שולח מכתב למלך ובו הוא משבח את המלך ומפרט את כל רצונותיו ומשאלות ליבו. אומנם אם יתנו לאותו האיש פגישה עם המלך עצמו פנים אל פנים ללא שום שליחים, לזמן קצוב!

כשאותו אחד יבוא אל שערי מלך ליבו ירעד, וכשיכניסו אותו אל מסדרונות הפאר של הארמון כולו יאחז חלחלה איך יאמר ומה בדיוק יבקש ובאיזה מילים יפתח, ועד שיבוא לפני המלך ממש, הוא יבקש את בקשתו אבל הוא ימעיט במילים שלא יכשל בדיבורו, הוא לא

יהי רצון שתפילותינו יתקבלו ברצון וברחמים לפני שוכן מעונים. שכל אחד ואחת מעם ישראל יכתבו ויחתמו לאלתר לחיים טובים וארוכים. ונזכה לשנה של בשורות טובות, שנה של ישועות ונחמות. שנת גאולה, שמחה וקרבת ה' מתוך אהבה.

ונזכה להינצל מחבלי משיח ולראות בבניין בית המקדש במהרה בימינו, מתוך רחמים גדולים. ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן ואמן.

לקבלת הקונטרס במייל,
להנצחות ע"ג הגליון השבועי,
ולתרומות

Yhw2618@gmail.com

